

Streda 16. februára 2022

P9_TA(2022)0029

Európska centrálna banka – výročná správa za rok 2021**Uznesenie Európskeho parlamentu zo 16. februára 2022 o výročnej správe Európskej centrálnej banky za rok 2021 (2021/2063(INI))**

(2022/C 342/05)

Európsky parlament,

- so zreteľom na výročnú správu Európskej centrálnej banky (ďalej len „ECB“) za rok 2020,
- so zreteľom na spätnú väzbu ECB v súvislosti s príspevkom, ktorý poskytol Európsky parlament ako súčasť svojho uznesenia o výročnej správe ECB za rok 2019,
- so zreteľom na preskúmanie stratégie ECB, ktoré sa začalo 23. januára 2020 a skončilo 8. júla 2021,
- so zreteľom na novú stratégiu menovej politiky ECB uverejnenú 8. júla 2021,
- so zreteľom na akčný plán ECB a jej plán ďalšieho začleňovania otázok zmeny klímy do jej politického rámca, ktorý bol uverejnený 8. júla 2021,
- so zreteľom na Štatút Európskeho systému centrálnych bánk (ESCB) a ECB, najmä na jeho články 2 a 15,
- so zreteľom na články 123, 125, článok 127 ods. 1 a 2 a články 130 a 284 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“),
- so zreteľom na články 3 a 13 Zmluvy o Európskej únii (ďalej len „Zmluva o EÚ“),
- so zreteľom na dialógy o menových otázkach s prezidentkou ECB Christinou Lagardeovou z 18. marca, 21. júna, 27. septembra a 15. novembra 2021,
- so zreteľom na makroekonomické prognózy zamestnancov ECB týkajúce sa eurozóny uverejnené 9. septembra 2021,
- so zreteľom na publikácie ECB Occasional Paper č. 263 až 280 zo septembra 2021 o preskúmaní stratégie menovej politiky,
- so zreteľom na prieskum ECB o prístupe podnikov k financovaniu (SAFE) v eurozóne od októbra 2020 do marca 2021 uverejnený 1. júna 2021,
- so zreteľom na správu ECB o digitálnom eure uverejnenú v októbri 2020, správu ECB o verejnej konzultácii o digitálnom eure uverejnenú v apríli 2021 a projekt digitálneho eura ECB, ktorý sa začal 14. júla 2021,
- so zreteľom na publikáciu ECB Occasional Paper č. 201 z novembra 2017 s názvom Používanie hotovosti domácnosťami v eurozóne,
- so zreteľom na klimatický záťažový test ECB realizovaný v celom hospodárstve v septembri 2021,
- so zreteľom na hospodársku prognózu Komisie z jesene 2021 uverejnenú 11. novembra 2021,

Streda 16. februára 2022

- so zreteľom na svoje uznesenie zo 14. marca 2019 o rodovej rovnováhe pri navrhovaní kandidátov v oblasti hospodárskych a menových záležitostí EÚ ⁽¹⁾,
 - so zreteľom na svoje uznesenie z 9. júna 2021 s názvom Stratégia EÚ v oblasti biodiverzity do roku 2030: Prinavrátanie prírody do našich životov ⁽²⁾,
 - so zreteľom na Agendu 2030 pre udržateľný rozvoj a na ciele udržateľného rozvoja OSN,
 - so zreteľom na Parížsku dohodu prijatú na základe Rámcového dohovoru Organizácie Spojených národov o zmene klímy,
 - so zreteľom na osobitné správy Medzivládneho panelu o zmene klímy (IPCC) o globálnom otepľovaní o 1,5 °C, o zmene klímy a pôde a o oceánoch a kryosfére v meniacej sa klíme,
 - so zreteľom na správu Sieť pre ekologizáciu finančného systému (NGFS) s názvom Adapting central bank operations to a hotter world: Reviewing some options (Prispôbenie operácií centrálnych bánk horúcejšiemu svetu: preskúmanie niektorých možností), uverejnenú 24. marca 2021,
 - so zreteľom na článok 142 ods. 1 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na správu Výboru pre hospodárske a menové veci (A9-0351/2021),
- A. keďže podľa hospodárskej prognózy Komisie z jesene 2021 sa HDP v roku 2020 znížil o 5,9 % v EÚ a o 6,4 % v eurozóne; keďže sa predpokladá, že HDP v roku 2021 vzrastie o 5 % a v roku 2022 o 4,3 % v EÚ aj v eurozóne, pričom medzi členskými štátmi pretrvávajú výrazné rozdiely v raste; keďže neistota a riziká spojené s výhľadom rastu sú vysoké a závisia od vývoja pandémie ochorenia COVID-19 a od tempa, akým sa ponuka prispôsobuje rýchlemu obratu dopytu po opätovnom otvorení hospodárstva; keďže hospodárstvo EÚ ako celok v treťom štvrtroku 2021 dosiahlo opäť úroveň produkcie pred pandémiou, hoci tempo oživenia nie je v jednotlivých krajinách rovnomerné; keďže trvalo zvýšené úrovne inflácie sú naďalej jedným z najväčších rizík ohrozujúcich oživenie;
- B. keďže podľa makroekonomických prognóz zamestnancov ECB zo septembra 2021 sa očakáva, že celosvetový reálny HDP (bez eurozóny) sa v roku 2021 zvýši o 6,3 %, potom sa spomalí na 4,5 % v roku 2022 a na 3,7 % v roku 2023; keďže celosvetová aktivita prekročila úroveň z obdobia pred pandémiou už koncom roka 2020;
- C. keďže podľa Eurostatu miera nezamestnanosti v septembri 2021 predstavovala 6,7 % v EÚ a 7,4 % v eurozóne, pričom bola nerovnomerne rozložená v rámci EÚ a členských štátov, a miera nezamestnanosti mladých ľudí a žien zostala oveľa vyššia (15,9 % v EÚ a 16 % v eurozóne, resp. 7 % v EÚ a 7,7 % v eurozóne); keďže vysoká miera nezamestnanosti mladých ľudí zostáva v EÚ vážnym problémom, ktorý treba riešiť;
- D. keďže podľa makroekonomických prognóz zamestnancov ECB zo septembra 2021 ročná inflácia eurozóny meraná harmonizovaným indexom spotrebiteľských cien (HISC) bude v priemere na úrovni 2,2 % v roku 2021 a očakáva sa jej zníženie na úroveň 1,7 % v roku 2022 a 1,5 % v roku 2023; keďže prognózy inflácie vykazujú v rámci eurozóny značné rozdiely; keďže inflácia v eurozóne vzrástla v októbri 2021 na 4,1 %, čo predstavuje najvyššiu úroveň za posledných desať rokov; keďže existujú obavy z dočasného a prechodného charakteru vyššej miery inflácie;
- E. keďže koncom roka 2020 objem súvahy Euro systému dosiahol historicky najvyššiu hodnotu 6 979 324 miliónov EUR, čo predstavuje nárast o takmer 50 % (2 306 233 miliónov EUR) v porovnaní s koncom roka 2019, a to v dôsledku tretej série cielených dlhodobějších refinančných operácií (TLTRO III), a cenných papierov nakúpených v rámci núdzového pandemického programu nákupu aktív (PEPP) a programu nákupu aktív (APP);

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 23, 21.1.2021, s. 105.

⁽²⁾ Prijaté texty, P9_TA(2021)0277.

Streda 16. februára 2022

- F. keďže čistý zisk ECB v roku 2020 predstavoval 1 643 miliónov EUR v porovnaní s 2 366 miliónmi EUR v roku 2019; keďže tento pokles bol spôsobený najmä znížením čistých úrokových výnosov z devízových rezerv a cenných papierov držaných na účely menovej politiky, najmä výrazným poklesom úrokových výnosov z portfólia v amerických dolároch o 50 %, ako aj rozhodnutím Rady guvernérov previesť 48 miliónov EUR do rezervy ECB na krytie finančných rizík;
- G. keďže bez toho, aby bol dotknutý primárny cieľ cenovej stability, by ECB mala podporovať aj všeobecné hospodárske politiky v Únii so zámerom prispieť k dosiahnutiu cieľov Únie, ako sú vymedzené v článku 3 Zmluvy o EÚ;
- H. keďže malé a stredné podniky (ďalej len „MSP“) sú chrbtovou kosťou hospodárstva EÚ a posilňujú hospodársku a sociálnu súdržnosť, predstavujú 99 % všetkých podnikov v EÚ, zamestnávajú približne 100 miliónov ľudí, tvoria viac ako polovicu HDP EÚ a zohrávajú kľúčovú úlohu pri vytváraní pridanej hodnoty v každom odvetví hospodárstva; keďže MSP vážne zasiahla hospodárska kríza spôsobená pandémiou ochorenia COVID-19; keďže vývoj všeobecného hospodárskeho výhľadu nepriaznivo ovplyvnil ich prístup k financovaniu; keďže MSP preto potrebujú ďalšiu podporu;
- I. keďže ECB sa v rámci svojho mandátu zaviazala prispievať k plneniu cieľov Parížskej dohody; keďže zmena klímy, strata biodiverzity a jej dôsledky môžu brzdiť účinnosť menovej politiky, ovplyvniť rast a zvýšiť cenovú a makroekonomickú nestabilitu; keďže bez prísnych opatrení by negatívny vplyv na HDP EÚ mohol byť závažný;
- J. keďže náklady na bývanie predstavujú takmer štvrtinu výdavkov domácností v EÚ27; keďže viac ako dve tretiny obyvateľov EÚ vlastní svoje domovy; keďže ceny nehnuteľností sa za posledné desaťročie výrazne zvýšili o viac ako 30 % a nájomné v EÚ sa zvýšilo o takmer 15 %;
- K. keďže podľa štandardného prieskumu Eurobarometra zo zimy 2020 – 2021, ktorý bol zverejnený 23. apríla 2021, bola verejná podpora pre európsku hospodársku a menovú úniu s jednotnou menou euro v eurozóne na úrovni 79 %;
- L. keďže dvaja z členov Výkonnej rady ECB a Rady guvernérov ECB sú ženy; keďže ženy sú naďalej nedostatočne zastúpené v celej hierarchii ECB;

Všeobecný prehľad

1. víta úlohu ECB pri ochrane stability eura; zdôrazňuje, že štatutárna nezávislosť ECB, ktorá je zakotvená v zmluvách, je predpokladom toho, aby mohla ECB plniť svoj mandát; zdôrazňuje tiež, že táto nezávislosť by nemala byť narušená a že by mala byť vždy doplnená príslušnou mierou zodpovednosti;
2. víta preskúmanie stratégie menovej politiky ECB, ktoré bolo jednomyselne prijaté a oznámené 8. júla 2021 a v ktorom sa stanovuje, ako dosiahnuť primárny cieľ udržania cenovej stability a prispieť k dosiahnutiu cieľov Únie, medzi ktoré patrí vyvážený a udržateľný hospodársky rast, sociálne trhové hospodárstvo s vysokou konkurencieschopnosťou zamerané na dosiahnutie plnej zamestnanosti a sociálneho pokroku a zblížovania, vysoká úroveň ochrany a zlepšenia kvality životného prostredia, a to bez toho, aby bol dotknutý primárny cieľ cenovej stability; konštatuje, že toto je prvé preskúmanie stratégie za 18 rokov; víta rozhodnutie ECB, ktoré vyjadrila aj prezidentka Lagarde počas menového dialógu 27. septembra 2021, pravidelne hodnotiť primeranosť stratégie menovej politiky, pričom ďalšie hodnotenie sa očakáva v roku 2025, čím sa zvýši aj informovanosť a zapojenie verejnosti do menovej politiky;
3. je znepokojený bezprecedentnou zdravotnou, sociálnou a hospodárskou krízou spôsobenou pandémiou ochorenia COVID-19 a následnými opatreniami na jej potlačenie, ktoré viedli k prudkému poklesu hospodárstva eurozóny, najmä v krajinách, ktoré boli už predtým zraniteľné, k prudkému nárastu hospodárskych a sociálnych nerovností a k rýchlo sa zhoršujúcim podmienkam na trhu práce; je osobitne znepokojený vplyvom pandémie ochorenia COVID-19 na MSP; víta rozsiahle opatrenia v oblasti verejnej podpory, ktoré EÚ prijala v reakcii na túto situáciu; konštatuje, že hospodárska činnosť eurozóny sa oživuje skôr, ako sa očakávalo, hoci rýchlosť, rozsah a rovnomernosť oživenia sú naďalej veľmi neisté;

Streda 16. februára 2022

4. zdôrazňuje, že udržateľný rast, odolnosť a cenovú stabilitu možno dosiahnuť komplexnou reakciou zahŕňajúcou vyváženú kombináciu menovej politiky, podpornej a diskrečnej fiškálnej politiky a sociálne vyvážených reforiem a investícií zvyšujúcich produktivitu; podporuje výzvu prezidentky Lagardeovej na úplné zosúladenie fiškálnych a menových politík pri riešení krízy spôsobenej ochorením COVID-19, pričom zdôrazňuje nezávislosť ECB;

5. berie na vedomie vyhlásenie prezidentky ECB z 10. júna 2021, že „ambiciózny a koordinovaný postoj fiškálnej politiky je aj naďalej kľúčový, keďže predčasné zrušenie fiškálnej podpory by mohlo oslabiť oživenie a zosilniť dlhodobé negatívne účinky“; uznáva význam európskych a vnútroštátnych fiškálnych politík pri poskytovaní pomoci domácnostiam a podnikom, ktoré pandémia postihla najviac; berie na vedomie rôzne miery oživenia v jednotlivých krajinách eurozóny, čo môže viesť po skončení pandémie k viacrýchlostnej Európe; pripomína, že fiškálna podpora a menová politika by nemali odrádzať od reforiem a investícií zameraných na oživenie hospodárstva EÚ, podporu udržateľného a inkluzívneho rastu, urýchlenie zelenej transformácie a posilnenie autonómie a konkurencieschopnosti Európy;

6. berie na vedomie vyhlásenie prezidentky Lagardeovej, že „centrálne fiškálna kapacita by mohla pomôcť usmerniť celkové zámery fiškálnej politiky eurozóny a zabezpečiť vhodnejší súbor makroekonomických politík“ a že „štrukturálne reformy v krajinách eurozóny sú dôležité na zvýšenie produktivity a rastového potenciálu eurozóny, zníženie jej štrukturálnej nezamestnanosti a zvýšenie odolnosti“; zdôrazňuje význam poskytovania proticyklickej stabilizačnej funkcie a včasnej a primeranej podpory v prípade hospodárskych otrasov, ako aj financovania zelenej transformácie; zdôrazňuje význam Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti pri riešení hospodárskeho a sociálneho šoku v dôsledku krízy spôsobenej pandemiou ochorenia COVID-19;

7. víta skutočnosť, že sa diskusia o budúcnosti rámca správy hospodárskych záležitostí EÚ už začala;

Menová politika

8. víta rýchle a zásadné reakcie ECB v oblasti menovej politiky na krízu spôsobenú pandemiou ochorenia COVID-19 prijaté v núdzovej situácii; uznáva pozitívny vplyv, ktorý táto reakcia má na hospodársku situáciu eurozóny, čo zahŕňa zavedenie núdzového pandemického programu nákupu aktív (PEPP), zmiernenie kritérií oprávnenosti a kolaterálu a ponuku prehodnotených dlhodobějších refinančných operácií (TLTRO III), ako aj pandemických núdzových dlhodobějších refinančných operácií (PELTRO); pripomína zámer ECB pokračovať v podpore tak dlho, ako to bude považovať za potrebné na plnenie svojho mandátu; okrem toho víta rozhodnutie ECB zachovať nástroje, ako sú smerovanie očakávaní, nákupy aktív a dlhodobější refinančné operácie, ako neoddeliteľnú súčasť jej súboru nástrojov; vyzýva ECB, aby naďalej zabezpečovala a monitorovala nevyhnutnosť, vhodnosť a primeranosť svojich opatrení menovej politiky;

9. berie na vedomie rozhodnutie ECB zvýšiť objem PEPP z pôvodných 750 miliárd EUR na 1 850 miliárd EUR; berie na vedomie, že ECB bude naďalej vykonávať čisté nákupy aktív v rámci PEPP do skončenia krízovej fázy pandémie ochorenia COVID-19 a v každom prípade aspoň do konca marca 2022; berie na vedomie, že ECB nedávno spomalila tempo čistých nákupov aktív v rámci PEPP na základe stanoviska Rady guvernérov, podľa ktorého možno priaznivé podmienky financovania držať mierne nižším tempom; zdôrazňuje vyhlásenie prezidentky Lagardeovej z 10. júna 2021, že „akákoľvek diskusia o ukončení PEPP (...) by bola predčasná – je príliš skoro a vo vhodnom čase k nej dôjde“; vyzýva ECB, aby pokračovala v nákupoch v rámci PEPP tak dlho, ako to považuje za potrebné na plnenie svojho mandátu; berie na vedomie zámer ECB preskúmať ďalšiu kalibráciu nákupov aktív; berie tiež na vedomie vyhlásenie predsedníčky Lagardeovej, že aj po očakávanom konci núdzovej situácie spôsobenej pandemiou bude naďalej dôležité, aby menová politika vrátane vhodnej kalibrácie nákupov aktív podporovala oživenie v celej eurozóne a udržateľný návrat inflácie na cieľovú úroveň 2 %;

10. berie na vedomie rozhodnutie ECB pružne nakupovať v rámci PEPP s cieľom zabrániť sprísneniu podmienok financovania, ktoré nie je v súlade s úsilím v oblasti boja proti zostupnému vplyvu pandémie, a zároveň podporovať hladký prenos menovej politiky;

11. konštatuje, že čisté nákupy aktív v rámci programu nákupu aktív (ďalej len „APP“) pokračujú v mesačnom rozsahu 20 miliárd EUR; konštatuje tiež, že program APP bude pokračovať tak dlho, ako to bude potrebné na posilnenie akomodačného vplyvu jej úrokových sadzieb a skončí skôr, než ECB začne zvyšovať hlavné úrokové sadzby; pripomína, že predpandemický program APP bude ďalej pokračovať stabilným tempom;

Streda 16. februára 2022

12. víta zahrnutie gréckych dlhopisov do PEPP; konštatuje však, že napriek významnému dosiahnutému pokroku ešte stále nie sú akceptovateľné v rámci programu nákupu aktív verejného sektora (ďalej len „PSPP“); vyzýva ECB, aby prehodnotila akceptovateľnosť gréckych dlhopisov v rámci PSPP a aby v dostatočnom predstihu pred ukončením PEPP poskytla konkrétne odporúčania na ich zahrnutie do PSPP;

13. berie na vedomie rozhodnutie ECB pokračovať v reinvestovaní splátok istiny z cenných papierov, ktoré dosahujú splatnosť a boli nakúpené v rámci PEPP, aspoň do konca roka 2024 a pokračovať v úplnom reinvestovaní splátok istiny z cenných papierov, ktoré dosahujú splatnosť a boli nakúpené v rámci APP počas dlhšieho obdobia po dni, keď začne zvyšovať kľúčové úrokové sadzby ECB, a v každom prípade tak dlho, ako bude potrebné na zachovanie priaznivých podmienok v oblasti likvidity a dostatočného stupňa peňažnej akomodácie;

14. berie na vedomie, že objem refinančných operácií Eurosystemu sa na konci roka 2020 zvýšil na 1 850 miliárd EUR, najmä v dôsledku tretej série cieľených dlhodobějších refinančných operácií (TLTRO III); okrem toho konštatuje, že vážená priemerná splatnosť nesplatených operácií refinancovania Eurosystemu sa na konci roka 2020 zvýšila na približne 2,4 roky;

15. víta rozhodnutie ECB naďalej poskytovať likviditu refinančnými operáciami; uznáva, že financovanie získané prostredníctvom TLTRO III zohráva kľúčovú úlohu pri podpore bankových úverov podnikom a domácnostiam; zdôrazňuje však, že v niektorých prípadoch len veľmi malá časť týchto injekcií likvidity zvýšila bankové úvery do reálnej ekonomiky, najmä MSP; vyzýva ECB, aby zabezpečila, aby takéto opatrenia skutočne uľahčili financovanie reálnej ekonomiky;

16. berie na vedomie rozhodnutie ECB o novom ciele symetrickej inflácie vo výške 2 % v strednodobom horizonte a jej záväzok zachovať trvalo akomodačné nastavenie menovej politiky s cieľom splniť svoj inflačný cieľ; domnieva sa, že absencia aritmetickej referencie komplikuje výklad odchýlok od cieľa; konštatuje, že strednodobá orientácia stratégie menovej politiky umožňuje nevyhnutné krátkodobé odchýlky inflácie od cieľa; vyzýva ECB, aby v prípade potreby zväžila, ako by mohlo prudké zvýšenie inflácie ovplyvniť jej nastavenie menovej politiky;

17. je znepokojený mierou inflácie v eurozóne, ktorá sa v januári 2022 zvýšila na 10-ročné maximum na úroveň 5,1 %, pričom v jednotlivých členských štátoch sa pohybovala od 3,3 % do 12,2 %, a to v dôsledku rôznych faktorov, ako sú bazický účinok cien energie, výpadky v dodávateľských reťazcoch a oživenie po dramatickej recesii; zdôrazňuje, že zvýšenie inflácie nad rámec stanovenej hodnoty môže byť obzvlášť škodlivé pre najchudobnejšie časti obyvateľstva a viesť k prehlbovaniu hospodárskych a sociálnych nerovností; pripomína, že v poslednom desaťročí sa inflácia držala výrazne pod cieľovou úrovňou 2 %; vyzýva ECB, aby pozorne sledovala tieto trendy a ich dôsledky a aby v prípade potreby podnikla kroky na ochranu cenovej stability; súhlasí s výzvou prezidentky Lagardeovej, aby menová politika zostala zameraná na bezpečné vyvedenie hospodárstva z núdzovej situácie spôsobenej pandémiou; berie na vedomie, že podľa Prieskumu profesionálnych prognostikov (SPF) ECB zostávajú strednodobé inflačné očakávania pevne ukotvené na cieľovej úrovni, zatiaľ čo niektoré trhové opatrenia naznačujú zvýšenie strednodobých inflačných očakávaní;

18. domnieva sa, že ECB by mohla preskúmať alternatívne nástroje menovej politiky, ktoré môžu podporiť verejné a súkromné investície;

19. berie na vedomie očakávanie ECB, že hlavné úrokové sadzby zostanú na súčasnej alebo nižšej úrovni, kým inflácia nedosiahne dve percentá ešte pred koncom prognózovaného obdobia a trvalo do konca prognózovaného obdobia; zdôrazňuje, že nízke úrokové sadzby dávajú spotrebiteľom, spoločnostiam vrátane MSP, pracovníkom a dlžníkom príležitosť využiť silnejšiu hospodársku dynamiku, nižšiu nezamestnanosť a nižšie náklady na pôžičky; je však znepokojený potenciálnym vplyvom nízkych úrokových sadzieb na počet neživotaschopných a vysoko zadlžených podnikov, na stimuly pre rast a reformy a investície podporujúce udržateľnosť, ako aj na dôchodkové a poisťovacie systémy;

20. víta rozhodnutie ECB odporučiť vypracovanie plánu na zahrnutie nákladov súvisiacich s nehnuteľnosťami obývanými vlastníckmi do harmonizovaného indexu spotrebiteľských cien (HISC), aby lepšie reprezentoval mieru inflácie, ktorá je porovnateľná a relevantná pre domácnosti, keďže náklady na bývanie sa trvalo zvyšujú, ako aj navrhnúť lepšie informované operácie menovej politiky; domnieva sa však, že HIPC vo svojom súčasnom vymedzení odráža vývoj skutočných výdavkov domácností na tovar alebo služby; zastáva názor, že metodika zameraná na izoláciu investičnej zložky od spotrebnej zložky by mala zabezpečiť primerané zachytenie skutočného vplyvu výrazného zvýšenia ceny bývania na výdavky spotrebiteľov; uznáva, že toto zahrnutie je projektom na viac rokov; zdôrazňuje, že takýto krok by mohol viesť k zvýšeniu cenových indexov a aspoň dočasne k zvýšeniu inflácie nad strednodobý cieľ, čím by sa zmenšil manévrovací priestor ECB; vyzýva ECB, aby sa na takéto riziká pripravila a aby ich účinne riešila;

Streda 16. februára 2022

21. uznáva potrebu väčšej harmonizácie metód kvalitatívnej úpravy HICP a väčšej transparentnosti, pokiaľ ide o kvalitatívnu úpravu v členských štátoch;

Opatrenia zamerané na boj proti zmene klímy

22. pripomína, že ECB je ako inštitúcia EÚ viazaná záväzkami vyplývajúcimi z Parížskej dohody; zdôrazňuje, že riešenie núdzovej situácie v oblasti klímy a biodiverzity si vyžaduje, aby ECB zaujala integrovaný prístup, ktorý by sa mal odzrkadliť vo všetkých jej politikách, rozhodnutiach a operáciách, a aby zároveň plnila svoj mandát podporovať všeobecné hospodárske politiky Únie, konkrétne v tomto prípade dosiahnutie klimaticky neutrálneho hospodárstva najneskôr do roku 2050, ako sa uvádza v európskom právnom predpise v oblasti klímy; domnieva sa, že ECB musí využiť všetky nástroje, ktoré má k dispozícii, na boj proti rizikám súvisiacim s klímou a na ich zmiernenie;

23. domnieva sa, že zachovanie cenovej stability by mohlo pomôcť vytvoriť vhodné podmienky na vykonávanie Parížskej dohody;

24. berie na vedomie prvý klimatický záťažový test ECB realizovaný v celom hospodárstve; konštatuje, že výsledky naznačujú, že bez prísnych opatrení by negatívny vplyv na HDP EÚ mohol byť závažný; víta preto záväzok ECB vykonávať pravidelné klimatické záťažové testy, a to tak v celom hospodárstve, ako aj na úrovni jednotlivých bánk;

25. berie na vedomie skutočnosť, že ECB vypracuje ukazovatele vystavenia finančných inštitúcií fyzickým rizikám súvisiacim s klímou prostredníctvom svojich portfólií vrátane ukazovateľov uhlíkovej stopy, ako aj makroekonomické modelovanie a analýzy scenárov s cieľom začleniť klimatické riziká do modelov ECB a posúdiť ich vplyv na potenciálny rast; víta, že ECB bude vykonávať analýzy scenárov politik v oblasti transformácie;

26. víta nový akčný plán ECB a jej podrobný plán opatrení súvisiacich so zmenou klímy s cieľom ďalej začleňovať otázky súvisiace so zmenou klímy do jej politického rámca a modelov; konštatuje však, že akčný plán sa zameriava na riziká súvisiace s klímou, a zdôrazňuje zásadu dvojitej významnosti, ktorá je jadrom udržateľného finančného rámca EÚ;

27. konštatuje, že pojem „trhová neutralita“ súvisí so zásadou otvoreného trhového hospodárstva s voľnou súťažou; vyzýva ECB, rešpektujúc jej nezávislosť, aby riešila zlyhania trhu a zabezpečila efektívne rozdeľovanie zdrojov v dlhodobom horizonte a zároveň zostala v čo najväčšej miere apolitická a rešpektovala zásadu trhovej neutrality; konštatuje, že ECB sa už v niekoľkých prípadoch odchyľila od trhovej neutrality;

28. víta skutočnosť, že nákupy zelených dlhopisov a ich podiel na portfóliu ECB sa naďalej zvyšujú; domnieva sa, že tento podiel je obzvlášť nízky vzhľadom na potreby zelenej transformácie; vyzýva ECB, aby urýchlila prácu na zvyšovaní podielu zelených dlhopisov v svojom portfóliu; víta vytvorenie normy EÚ pre zelené dlhopisy a podporu ECB v tejto oblasti; v tejto súvislosti berie na vedomie rozhodnutie ECB využiť časť jej portfólia vlastných zdrojov na investovanie do investičného fondu zelených dlhopisov denominovaných v eurách pre centrálné banky (EUR BISIP G2); vyzýva ECB, aby medzitým preskúmala možné účinky zelených dlhopisov na cenovú stabilitu;

29. berie na vedomie skutočnosť, že dlhopisy s kupónovými štruktúrami spojené s určitými výkonnostnými cieľmi v oblasti udržateľnosti, ktoré sa týkajú jedného alebo viacerých environmentálnych cieľov stanovených v nariadení EÚ o taxonómii⁽³⁾ a/alebo jedného alebo viacerých cieľov udržateľného rozvoja OSN súvisiacich so zmenou klímy alebo zhoršovaním životného prostredia, sa od 1. januára 2021 stali akceptovateľnými ako kolaterál pre úverové operácie Eurosystemu a pre priame nákupy Eurosystemu na účely menovej politiky za predpokladu, že spĺňajú všetky ostatné kritériá akceptovateľnosti;

30. berie na vedomie skutočnosť, že ECB podniká kroky na začlenenie rizík súvisiacich s klímou do svojho záručného rámca, varuje však pred oneskoreniami pri jeho vykonávaní; víta záväzok ECB preskúmať metodiky a oznámenia ratingových agentúr a posúdiť, ako tieto agentúry zahŕňajú do úverových ratingov riziko zmeny klímy; je však znepokojený tým, že ECB sa pri posudzovaní rizík naďalej nadmerne spolieha výlučne na súkromné externé ratingové agentúry; vyzýva ECB, aby rozšírila svoju vnútornú kapacitu v oblasti posudzovania rizík súvisiacich s klímou a biodiverzitou;

⁽³⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/852 z 18. júna 2020 o vytvorení rámca na uľahčenie udržateľných investícií a o zmene nariadenia (EÚ) 2019/2088 (Ú. v. EÚ L 198, 22.6.2020, s. 13).

Streda 16. februára 2022

31. so znepokojením konštatuje, že niektoré programy ECB na refinancovanie a nákup aktív nepriamo podporujú činnosti spojené s vysokými emisiami uhlíka;
32. víta skutočnosť, že sa ECB pripravuje na zosúladenie svojich nákupov aktív s Parížskou dohodou s cieľom znížiť uhlíkovú náročnosť svojho portfólia, ale varuje pred oneskoreniami;
33. vyzýva ECB, aby ako členka NGFS rozvíjala deväť z možností posúdených NGFS týkajúcich sa toho, ako môžu centrálné banky začleniť klimatické riziká do svojho operačného rámca pre úverové operácie, kolaterál a nákupy aktív; vyzýva ECB, aby posilnila spoluprácu v oblasti zmeny klímy s medzinárodnými sieťami aj mimo NGFS a aby zlepšila dialóg s občianskou spoločnosťou, a to s cieľom posilniť úlohu EÚ ako globálneho lídra v oblasti udržateľného financovania a opatrení v oblasti klímy;
34. víta úsilie ECB monitorovať a znižovať jej environmentálnu stopu; víta vytvorenie centra pre zmenu klímy s cieľom zjednotiť prácu na klimatických otázkach v rôznych častiach ECB; očakáva, že ECB zintenzívni svoju prácu na účinnom začleňovaní klimatických aspektov do svojej bežnej činnosti;

Ostatné aspekty

35. zdôrazňuje kľúčovú úlohu mikropodnikov, malých a stredných podnikov ako chrbtovej kosti hospodárstva EÚ, hospodárskej a sociálnej konvergencii a zamestnanosti; zdôrazňuje, že mikropodniky, malé a stredné podniky vážne zasiahla kríza spôsobená pandemiou ochorenia COVID-19, ktorá vážne zhoršila ich hospodársky obrat a konkurencieschopnosť, pokiaľ ide o ich snahu uspieť v zelenej transformácii a prístup k financiám; poukazuje na potrebu podporovať verejné a súkromné investície v EÚ, a preto vyzýva ECB, aby pokračovala v svojom úsilí o uľahčovanie prístupu mikropodnikov, malých a stredných podnikov k financovaniu;
36. víta dlhodobú podporu ECB pre rýchle dokončenie bankovej únie a zdôrazňuje riziká spojené s vážnymi oneskoreniami v tejto oblasti; berie na vedomie podporu ECB pre vytvorenie plnohodnotného európskeho systému ochrany vkladov (EDIS); uznáva, že rozdelenie rizika a jeho znižovanie sú vzájomne prepojené a že systémy inštitucionálnej ochrany zohrávajú kľúčovú úlohu pri ochrane a stabilizácii členských inštitúcií;
37. víta pokrok, ktorý sa doteraz dosiahol pri znižovaní objemu nesplácaných úverov; požaduje zavedenie primeranej právnej ochrany držiteľov hypotekárnych úverov pred zhabaním ich majetku na úrovni EÚ;
38. vyzýva ECB, aby preskúmala spôsoby posilňovania medzinárodnej úlohy eura; konštatuje, že zatraktívnenie eura ako rezervnej meny ešte viac posilní jeho medzinárodné využitie a zvýši schopnosť EÚ nezávisle tvoriť svoje zámery politiky, čo je kľúčovým prvkom ochrany európskej hospodárskej suverenity; zdôrazňuje, že vytvorenie dobre navrhnutého európskeho bezpečného aktíva by mohlo uľahčiť finančnú integráciu a pomôcť zmierniť negatívne prepojenie medzi štátmi a domácimi bankovými sektormi; zdôrazňuje, že posilnenie úlohy eura si vyžaduje prehlbenie a dobudovanie európskej hospodárskej a menovej únie;
39. víta skutočnosť, že v roku 2020 sa počet falošných eurobankoviek znížil na najnižšiu úroveň od roku 2003 (17 z milióna); vyzýva ECB, aby posilnila boj proti falšovaniu a spoluprácu s Europolom, Interpolom a Európskou komisiou pri plnení tohto cieľa; vyzýva ECB, aby bez toho, aby tým boli dotknuté právomoci členských štátov, vytvorila systém lepšieho monitorovania veľkých transakcií s cieľom bojovať proti praniu špinavých peňazí, daňovým únikom a financovaniu terorizmu a organizovanej trestnej činnosti;
40. víta rozhodnutie ECB začať 24-mesačnú fázu prieskumu projektu digitálneho eura; vyzýva ECB, aby účinne riešila očakávania a obavy vyjadrené počas verejných konzultácií o digitálnom eure, medzi ktorými sú obavy o súkromie, bezpečnosť, dostupnosť, schopnosť platiť v celej eurozóne, predchádzanie vzniku dodatočných nákladov a offline použiteľnosť; konštatuje, že táto fáza prešetrovania neprejudikuje žiadne rozhodnutie o možnej emisii digitálneho eura; opakuje, že digitálne euro nepredstavuje kryptoaktívum; poukazuje na to, že digitálne euro by malo podporovať finančné začlenenie a musí spotrebiteľom a podnikom poskytovať dodatočnú ochranu údajov a právnu istotu; súhlasí s ECB, že digitálne euro by tak muselo spĺňať celý rad minimálnych požiadaviek vrátane odolnosti, bezpečnosti, efektívnosti a ochrany súkromia; vyzýva ECB, aby sa počas fázy vyšetrovania úzko zosúladila s Európskym parlamentom a aby si s ním pravidelne vymieňala informácie o dosiahnutom pokroku;

Streda 16. februára 2022

41. opakovane vyjadruje hlboké znepokojenie nad rizikami, ktoré predstavujú súkromné stablecoiny pre finančnú stabilitu, menovú politiku a ochranu spotrebiteľa;

42. pripomína, že hotovostné platby sú veľmi dôležitým platobným prostriedkom občanov EÚ a nemali by byť ohrozené digitálnym eurom; konštatuje, že počet a hodnota eurobankoviek v obehu sa v roku 2020 zvýšili približne o 10 %; berie na vedomie Hotovostnú stratégiu Eurosystemu do roku 2030 zameranú na zabezpečenie toho, aby všetci občania a podniky eurozóny mali naďalej dobrý prístup k hotovostným službám a aby hotovosť zostala všeobecne uznaným platobným prostriedkom, pri súčasnom riešení problémov v oblasti znižovania ekologickej stopy eurobankoviek a rozvoja inovatívnych a bezpečných bankoviek; je znepokojený redukciami bankovej siete v niektorých členských štátoch; domnieva sa, že takéto postupy môžu viesť k výrazným obmedzeniam, pokiaľ ide o rovnaký prístup k základným finančným službám a produktom;

43. zdôrazňuje, že finančný sektor prechádza významnou transformáciou, ktorej hnacou silou je inovácia a digitalizácia; zdôrazňuje, že táto transformácia predstavuje zvýšené riziko vonkajších narušení, ako sú kybernetické napadnutia finančného a bankového sektora; víta pokračujúce úsilie ECB o posilnenie jej spôsobilostí v oblasti reakcie a obnovy v prípade kybernetických napadnutí v súlade s novou európskou politikou kybernetickej obrany; opakuje svoje znepokojenie v súvislosti s výpadkom služieb, ktorý v roku 2020 vážne zasiahol systémy TARGET2 a TARGET2-Securities; víta nezávislé preskúmanie týchto incidentov a konštatuje, že viaceré zistenia boli kategorizované ako „vysoko“ závažné; víta skutočnosť, že Eurosystem všeobecné závery prijal a zaviazal sa vykonávať odporúčania vyplývajúce z preskúmania; vyzýva ECB, aby zabezpečila trvalú stabilitu citlivej infraštruktúry, akou je systém TARGET2, a aby ďalej zintenzívňovala svoje úsilie v oblasti kybernetickej bezpečnosti a naďalej presadzovala kybernetickú odolnosť infraštruktúr finančného trhu;

44. berie na vedomie rozdiely v zostatkoch systému TARGET2 v rámci Európskeho systému centrálnych bánk; konštatuje, že interpretácia týchto rozdielov je predmetom diskusie;

45. vyzýva ECB, aby zabezpečila dostatočnú rovnováhu medzi umožňovaním regulačnej finančnej inovácie v oblasti finančných technológií a zabezpečovaním finančnej stability; vyzýva ECB, aby zintenzívnila monitorovanie vývoja kryptomien s cieľom predchádzať negatívnym vplyvom a súvisiacim rizikám z hľadiska finančnej stability, menovej politiky a fungovania a bezpečnosti trhovej infraštruktúry a platieb; zdôrazňuje, že vývoj kryptoaktív môže vyvolávať ďalšie obavy z hľadiska kybernetickej bezpečnosti, prania špinavých peňazí, financovania terorizmu a inej trestnej činnosti spojenej s anonymitou, ktorú kryptoaktíva poskytujú; konštatuje, že tieto riziká možno zmierniť prostredníctvom vhodných právnych predpisov, ako je nadchádzajúce nariadenie o trhoch s kryptoaktívami; berie na vedomie zámer ECB vypracovať a realizovať politickú reakciu s cieľom zmierniť potenciálny negatívny vplyv stablecoinov na platby a finančné prostredie v EÚ;

46. pripomína, že ECB podporuje realizáciu rámca Bazilej III, pretože by sa tým znížilo riziko bankovej krízy a tým by sa posilnila finančná stabilita v rámci EÚ;

47. je znepokojený nekalými doložkami a praktikami, ktoré používa bankový sektor v spotrebiteľských zmluvách v niektorých členských štátoch, a zdôrazňuje, že je potrebné, aby všetky členské štáty účinne a urýchlene vykonávali smernicu 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (*); vyzýva ECB, aby k tomu aktívne prispievala s využitím všetkých dostupných prostriedkov s cieľom zabezpečiť spravodlivú hospodársku súťaž;

48. berie na vedomie, že Bulharsko a Chorvátsko sa v roku 2020 pripojili k jednotnému mechanizmu dohľadu, čím sa stali prvými krajinami mimo eurozóny, ktoré sa zúčastňujú na európskom bankovom dohľade; berie na vedomie rovnocenné zastúpenie ich národných bánk v Rade pre dohľad ECB; berie tiež na vedomie zahrnutie bulharského levu a chorvátskej kuny do mechanizmu výmenných kurzov (ERM II) ako jedného z predpokladov prijatia eura;

49. víta snahu ECB o zabezpečenie stability finančných trhov v prípade všetkých možných nepredvídaných udalostí a negatívnych dôsledkov súvisiacich s vystúpením Spojeného kráľovstva z EÚ, najmä v prípade priamo postihnutých regiónov a krajín;

Transparentnosť, zodpovednosť a rodová rovnosť

50. víta vecnú a podrobnú reakciu ECB na uznesenie Európskeho parlamentu k výročnej správe ECB za rok 2019; vyzýva ECB, aby pokračovala v záväzku k zodpovednosti a každoročne naďalej zverejňovala písomnú reakciu na uznesenia Európskeho parlamentu k výročnej správe ECB;

(*) Smernica Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (Ú. v. ES L 95, 21.4.1993, s. 29).

Streda 16. februára 2022

51. zdôrazňuje, že treba ďalej posilňovať opatrenia ECB týkajúce sa zodpovednosti a transparentnosti; trvá na svojej výzve, aby ECB prijala rýchle opatrenia a čo najskôr začala rokovania o formálnej medziinštitucionálnej dohode, čím by zabezpečila, aby jej nezávislosť išla ruka v ruke s jej zodpovednosťou; vyzýva ECB, aby zintenzívnila spoluprácu a výmenu informácií a aby zvýšila transparentnosť voči Európskemu parlamentu a občianskej spoločnosti uverejňovaním správ vo všetkých jazykoch EÚ, ako aj iniciatívou „ECB počúva“;

52. berie na vedomie existujúce služobné pravidlá ECB týkajúce sa možného konfliktu záujmov pracovníkov a podporuje rozsiahle uplatňovanie služobných pravidiel; uznáva kroky, ktoré prijala ECB, ako je prijatie jednotného kódexu správania pre úradníkov ECB na vysokej úrovni a rozhodnutie o uverejnení stanovísk etického výboru určených súčasným členom Výkonnej rady, Rady guvernérov a Rady pre dohľad, ktoré boli vydané od nadobudnutia účinnosti jednotného kódexu správania;

53. víta skutočnosť, že ECB zverejnila súhrnné podiely oceňované v amortizovanej hodnote v rámci programu nákupu cenných papierov krytých aktívami (ABSPP) a programu nákupu krytých dlhopisov (CBPP3) a rozdelenie podielov nakúpených na primárnom a sekundárnom trhu, ako aj súhrnné štatistiky podielov pre tieto programy;

54. víta skutočnosť, že ECB zverejnila úplné zisky, ktoré Eurosystem dosiahol programami pre trhy s cennými papiermi (SMP), a celkové podiely SMP Eurosystemu rozčlenené podľa krajiny emitenta (Írsko, Grécko, Španielsko, Taliansko a Portugalsko); vyzýva členské štáty, aby nasledovali tento príklad, pokiaľ ide o dohody o čistých finančných aktívach (ANFA);

55. opakuje svoju výzvu, aby ECB zabezpečila nezávislosť členov výboru pre audit, ako aj etického výboru; naliehavo vyzýva ECB, aby preskúmala fungovanie etického výboru s cieľom predchádzať konfliktom záujmov; vyzýva ECB, aby prehodnotila obdobie, počas ktorého sa osoba musí vyhýbať akýmkoľvek konfliktom záujmov, pre odchádzajúcich členov;

56. berie na vedomie skutočnosť, že viac než 90 % členov poradných skupín ECB pochádza zo súkromného sektora, čo by v procese tvorby politík mohlo spôsobiť predpojatost', konflikt záujmov a regulačné zajatie;

57. víta posilnenie vnútorného rámca ECB pre oznamovanie nekalých praktík; vyzýva ECB, aby zabezpečila integritu a efektívnosť nového vnútorného nástroja s cieľom uľahčiť skutočne jednoduché a bezpečné oznamovanie možných porušení pracovných povinností, nevhodného správania alebo iných nezrovnalostí a aby poskytla účinnú ochranu oznamovateľom a svedkom, ako sa stanovuje v smernici EÚ o oznamovateľoch^(?);

58. uznáva pokračujúce úsilie ECB o zlepšenie komunikácie s Európskym parlamentom; súhlasí ďalej s prezidentkou Lagardeovou, že ECB musí zmodernizovať svoju komunikáciu s občanmi, pokiaľ ide o jej politiky a ich vplyv; konštatuje, že z relevantného prieskumu Eurobarometra vyplýva, že len 40 % respondentov v eurozóne má tendenciu dôverovať ECB; vyzýva ECB, aby sa naďalej zapájala do konštruktívneho dialógu s občanmi s cieľom vysvetľovať svoje rozhodnutia a počúvať obavy občanov; v tejto súvislosti víta oznámenie prezidentky Lagardeovej vyslovené počas menového dialógu, ktorý sa konal 27. septembra 2021, o rozhodnutí, že z osvetových podujatí sa stane štruktúrna črta interakcie ECB s verejnosťou;

59. berie na vedomie rozhodnutie európskeho ombudsmana o zapojení prezidentky ECB a členov jej orgánov s rozhodovacími právomocami do tzv. skupiny tridsiatich (vec 1697/2016/ANA) s cieľom zabezpečiť úplnú transparentnosť a dôveru verejnosti v nezávislosť ECB;

60. vyjadruje poľutovanie a obavy v súvislosti s tým, že len dvaja z členov Výkonnej rady ECB a len dvaja z 25 členov Rady guvernérov ECB sú ženy; opakuje, že nominácie členov výkonnej rady by sa mali pripravovať starostlivo a mal by sa uplatňovať rodovo vyvážený prístup, a to s úplnou transparentnosťou a spolu s Európskym parlamentom, v súlade so zmluvami; pripomína, že v súlade s odsekom 4 svojho uznesenia zo 14. marca 2019 o rodovej rovnováhe pri navrhovaní kandidátov v oblasti hospodárskych a menových záležitostí EÚ sa Európsky parlament zaviazal nezohľadňovať užšie zoznamy, ktoré nedodržiavajú zásadu rodovej vyváženosti; nabáda ECB, aby pokročila v tomto smere; vyzýva členské štáty

(?) Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1937 z 23. októbra 2019 o ochrane osôb, ktoré nahlasujú porušenia práva Únie (Ú. v. EÚ L 305, 26.11.2019, s. 17).

Streda 16. februára 2022

eurozóny, aby v plnej miere začlenili zásadu rodovej rovnosti do svojich procesov vymenúvania a aby zabezpečili rovnaké príležitosti pre všetky pohlavia, pokiaľ ide o pozíciu guvernéra ich národných centrálnych bánk;

61. vyjadruje poľutovanie nad tým, že rodová nerovnováha pretrváva v celej organizačnej štruktúre ECB, najmä pokiaľ ide o podiel žien na vyšších riadiacich pozíciách; konštatuje, že podiel žien na všetkých vedúcich pozíciách ECB sa koncom roka 2019 zvýšil na 30,3 % a na jej vyšších vedúcich pozíciách na 30,8 %; vyzýva ECB, aby prijala ďalšie opatrenia; v tejto súvislosti víta novú stratégiu ECB na ďalšie zlepšenie rodovej vyváženej jej zamestnancov na všetkých úrovniach vrátane cieľa obsadiť aspoň polovicu nových a otvorených pozícií ženami na všetkých úrovniach a cieľa zvýšiť podiel žien na rôznych úrovniach na 40 % až 51 % do roku 2026; vyzýva ECB, aby ďalej podnecovala účasť žien a aktívne presadzovala rodovo vyvážené zastúpenie na všetkých svojich pozíciách v celej svojej organizačnej štruktúre;

o

o o

62. poveruje svoju predsedníčku, aby postúpila toto uznesenie Rade a Komisii.
